

AAD-011-003410

Seat No. _____

B. P. A. (Sem. IV) (Vocal) (CBCS) Examination

March / April - 2016

**Study of Vocal Gharanas - IV
(Elective)**

Faculty Code : 011

Subject Code : 003410

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્ન લખવો ફરજિયાત છે.

૧ નીચેના વૈકલ્પિક પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને ઉત્તરવહીમાં જ જવાબ લખો. ૨૦

- (૧) અબુલ ફઝલ અનુસાર ઢાઢી લોકોનું મૂળ ક્યાં હતું ?
 (એ) દિલ્હી (બી) પંજાબ
 (સી) હરિયાણા (ડી) ઉત્તરપ્રદેશ
- (૨) ઢાઢી કલાકારોને કોનાં દરબારમાં સ્થાન મળ્યું ?
 (એ) બાબર (બી) હુમાયુ
 (સી) અકબર (ડી) તાનસેન
- (૩) ઢાઢી લોકો કોની અપેક્ષાએ પોતાને ઊંચા સમજતાં હતાં ?
 (એ) ડેરે દારા (બી) ઘરાનેદાર
 (સી) મૌસિકી દાર (ડી) સફરદાર
- (૪) સિધ્ધારખાંનો જન્મ સંભવતઃ કઈ ઈ.સ.માં થયો હતો ?
 (એ) ૧૭૦૦ (બી) ૧૬૦૦
 (સી) ૧૮૦૦ (ડી) ૧૬૫૦
- (૫) સંગીત લોકરૂચી પર આધારી હોવાથી તે હંમેશા ..... રહ્યું છે.
 (એ) ક્રિયાશીલ (બી) કલ્પનાશીલ
 (સી) ગતિશીલ (ડી) પરિવર્તનશીલ
- (૬) દિલ્હી બાજમાં કઈ - કઈ આંગળીઓનો ઉપયોગ થાય છે ?
 (એ) તર્જની - મધ્યમા (બી) તર્જની - કનિષ્ઠા
 (સી) તર્જની - અનામિકા (ડી) આખી હથેળી

- (૭) તબલાનાં મુખ્ય બાજ કયા છે ?
 (૧) પશ્ચિમ (૨) મૃદંગબાજ (૩) પૂરબ (૪) ખુલ્લો બાજ
 (એ) માત્ર-૨ (બી) ૧ અને ૩
 (સી) ૨ અને ૩ (ડી) ૩ અને ૪
- (૮) દિલ્હી અને અજરાડા ઘરાના કયા બાજ અંતર્ગત આવે છે ?
 (૧) બંધબાજ (૨) પશ્ચિમબાજ (૩) પૂરબ બાજ (૪) ખુલ્લો બાજ
 (એ) ૧ અને ૩ (બી) ૨ અને ૪
 (સી) ૧ અને ૨ (ડી) ૧ અને ૪
- (૯) કયા બાજમાં ચાંદ અને કિનારાનો વધુ પ્રયોગ થાય છે ?
 (એ) બંધબાજ (બી) ખુલ્લોબાજ
 (સી) પૂરબબાજ (ડી) મૃદંગબાજ
- (૧૦) અજરાડા ઘરાનાનાં વાદનમાં કેટલી આંગળીઓનો ઉપયોગ થાય છે ?
 (એ) ૧ (બી) ૨
 (સી) ૩ (ડી) ૪
- (૧૧) તબલાનાં પ્રસિધ્ધ કલાકારોનાં મત મુજબ છ ઘરાનાને સ્થાને મુખ્ય કેટલા ઘરાનાઓ માનવામાં આવે છે ?
 (એ) ૨ (બી) ૫
 (સી) ૪ (ડી) ૩
- (૧૨) જે તબલાવાદનમાં ધ્વનિ ગુંજયુક્ત અને શક્તિશાળી હોય તેવા બાજને કેવા બાજ કહે છે ?
 (એ) બંધ બાજ (બી) પશ્ચિમબાજ
 (સી) ખુલ્લો બાજ (ડી) દિલ્હી બાજ
- (૧૩) ખુલ્લા બાજમાં આંગળીઓ સાથે શાનો ઉપયોગ વધુ કરવામાં આવે છે ?
 (એ) પંજાનો (બી) અંગુઠાનો
 (સી) મધ્યમાનો (ડી) કનિષ્ઠાનો
- (૧૪) કોના મતાનુસાર ખુલ્લો બાજ આંસ આધારીત છે ?
 (એ) પં. અરવિંદ પાલેકર (બી) પં. અરવિંદ લેગાંવકર
 (સી) પં. અરવિંદ પારગાંવકર (ડી) પં. અરવિંદ મૂલગાંવકર
- (૧૫) ખુલ્લા બાજમાં કઈ બંદિશોનું પ્રાધાન્ય જોવા મળે છે ?
 (એ) પરન (બી) જોરદાર ટુકડાઓ
 (સી) ઉઠાર (ડી) એ-બી-સી ત્રણેય
- (૧૬) તબલા એ કેવું વાદ્ય છે ?
 (એ) પંચમુખી (બી) ચૌમુખી
 (સી) ત્રિમુખી (ડી) દ્વિમુખી

(૧૭) મોહમ્મદ શાહ રંગીલેનો શાસનકાળ શું ?

(એ) ૧૭૧૭ થી ૧૭૧૯

(બી) ૧૭૧૯ થી ૧૭૪૮

(સી) ૧૭૪૮ થી ૧૮૦૨

(ડી) ૧૭૧૯ થી ૧૭૫૮

(૧૮) મોહમ્મદ શાહનાં દરબારમાં કયા સંગીત શિરોમણી હતાં ?

(એ) અદારંગ

(બી) મનરંગ

(સી) સદારંગ

(ડી) હરરંગ

(૧૯) કોના સંશોધન અનુસાર તબલા એક હજાર વર્ષ પહેલા હતાં ?

(એ) ડૉ. ગૌરાંગ વ્યાસ

(બી) ડૉ. ગૌરાંગ ભાવસાર

(સી) ડૉ. દિવ્યાંગ ભાવસાર

(ડી) ડૉ. દિવ્યાંગ વ્યાસ

(૨૦) શીખોમાં શબ્દ કીર્તનની પરંપરા કઈ સદીના ઉત્તરાર્ધથી ચાલી આવે છે ?

(એ) ૧૫મી

(બી) ૧૬મી

(સી) ૧૭મી

(ડી) ૧૮મી

૨ તબલામાં બાજ અને ઘરાના વિશે સમજાવી બંનેની તુલના કરો.

૩ કયા ઘરાનાને ગ્વાલિયર ઘરાનાની ઉપશાખા માનવામાં આવે છે ? તે ઘરાનાનાં ઉસ્તાદોનું વર્ણન કરો.

૪ સહસ્રવાન ઘરાનાની વિશેષતા લખી તે ઘરાનાની શિક્ષા પદ્ધતિ વિશે લખો.

૫ તબલા ઘરાનાનો વિકાસ તમારા શબ્દોમાં વર્ણવો.

૬ ઘરાના શબ્દની સાર્થકતા તમારા શબ્દોમાં વર્ણવો.